

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br. III-SI-971/75-2
od 29.V 1975.

Vijeće: Petar Sremac, Gavro Badovinac, mr Zvonimir Aržek

Brodar - Ugovori o iskorištavanju brodova - Zakup broda - U slučaju sumnje da li je zaključen ugovor o zakupu ili neki drugi ugovor o iskorištavanju brodova, smatra se da ugovor o zakupu nije zaključen - Ne radi se o ugovoru o zakupu broda kada korisnik broda ugovori sa svojim sukontrahtentom da on popunjava brod posadom i da za opskrbu je, te da snosi troškove korištenja broda, ako je korisnik zadržao sebi pravo upotrebe broda, posebno pravo davanja naloga posadi - Pod ovom pretpostavkom korisnik broda i dalje ostaje brodar

U sporu koji se vodio između člana posade broda kao tužitelja i jednog poduzeća kao tuženoga, tuženi je među ostalim istakao prigovor pomanjkanja pasivne legitimacije. Navodi da on nije brodar broda već da je to njegov korisnik, a da je on samo zaključio ugovor o korištenju tog broda.

Drugostepeni sud je uvažio prigovor tuženoga iz slijedećih razloga:

Ocjenujući pitanje prigovora pasivne legitimacije koga je istakao tuženi u toku spora, ovaj sud smatra da taj prigovor tuženoga nije osnovan. Iz ugovora koji je tuženi sklopio s poduzećem "J" nije moguće sa sigurnošću razabrati, s obzirom da je tuženi kao vlasnik broda zadržao pravo upravljanja s odnosnim brodom, da li se radilo o ugovoru o zakupu broda ili o ugovoru posebne vrste. Iz tog ugovora je vidljivo, i to iz točke 1, 2. i 3, kao i iz stava 1, točke 4, da je tuženi kao vlasnik brod "povjerio" za obavljanje plovidbenih zadataka poduzeću "J", s time da to poduzeće na brod postavi svoju posadu, pribavlja navigacioni i sav pogonski materijal za brod, plaća usluge trećim osobama za potrebe broda, kao i sve lučke i ostale pristojbe. Međutim, pravo iskorištavanja broda pridržao je za sebe time što je u smislu ugovora tuženi imao pravo raspolaganja brodom i brod koristi u svoje svrhe. U predmetnom slučaju, ovim ugovorom predviđena je obveza "J" da brod snabdije posadom i ostalim potrebama, tj. da dâ radnu snagu, da bi tuženi svoj brod mogao iskorištavati. Iz smisla ugovora, napose iz točke 5, slijedi da je posada broda dužna u cijelosti slušati naredjenja tuženog kao vlasnika

broda u pogledu vršenja plovidbe i plovidbenih pothvata. S obzirom na to, iz odnosnog ugovora se razabire da je pravo raspolaganja brodom tuženi zadržao sebi, pa je prema tome tuženi bio nosilac plovidbenog pothvata.

U smislu odredaba čl.121 Zakona o iskorištavanju pomorskih brodova u slučaju sumnje da li je zaključen ugovor o zakupu broda ili brodarski ugovor, drži se da je zaključen brodarski ugovor, odnosno u ovom slučaju posebna vrsta ugovora o radu u rukovanju s brodom. S obzirom na to i ovaj sud smatra da je u predmetnom slučaju tuženi bio brodar odnosnog broda i da je kao takav u skladu odredaba čl.23. Zakona o posadi brodova jugoslavenske trgovačke mornarice odgovoran za tjelesne povrede članova posade.

V.V.

Bilješka.- Premda se u obrazloženju presude govori o vlasniku broda, radi se u stvari o nosiocu prava korištenja broda. Ugovor o kojemu se raspravlja u presudi je potpuno atipičan i nije normiran Zakonom o ugovorima o iskorištavanju pomorskih brodova.

B.J.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br.III-Sl-946/75-2
od 29.V 1975.

Vijeće: Petar Sremac, Gavro Badovinac, dr Velimir Filipović

Prijevoz stvari morem - Odgovornost brodara i skladištara - Oznake o identitetu robe u teretnici - Ako brodar preda robu a da mu lučki skladištar nije uložio protest, pretpostavlja se da je robu predao u skladu s navodima teretnice - Skladištar mora predati robu primaocu točno prema klauzulama u teretnici, jer se inače smatra da se ne radi o robi na koju se teretnica odnosi, pa makar stvarni elementi robe kao što su vrsta i količina odgovaraju navodima teretnice - Ne smatra se da se radi o robi na koju se odnosi teretnica, ako je na omotima navedena jedna zemlja sjedišta primaoca, a u teretnici druga

Tužitelj je primalac, jedna čehoslovačka firma, a tuženi su: prvotuženi brodar, a drugotuženi poduzeće "Luka".

Medju strankama je sporno da li je prvotuženi kao brodar, ili drugotuženi kao slagač koji je primio teret s broda i uskladištio ga, dužan platiti tužitelju na